

Î N C H E I E R E

14 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Lex-Global”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Lex-Global” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Auto-Rutra D.A.” cu privire la încasarea datoriei, penalităților și cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 12 ianuarie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care au fost restituite apelurile declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „Lex-Global” și Societatea cu Răspundere Limitată „Auto-Rutra D.A.” împotriva hotărârii din 04 septembrie 2020 a Judecătoria Drochia, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 18 martie 2020 SRL „Lex-Global” a depus cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva SRL „Auto-Rutra D.A.”, solicitând încasarea sumei de 98.665,15 lei cu titlu de datorie, 131.216,34 de lei cu titlu de penalitate, 3.005,20 lei taxa de stat, 1.525 de lei cheltuieli aferente de pregătire a cauzei și 5.500 de lei cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 04 septembrie 2020 a Judecătoria Drochia, sediul Râșcani, acțiunea depusă de SRL „Lex-Global” a fost parțial admisă. S-a încasat din contul SRL „Auto-Rutra D.A.” în beneficiul SRL „Auto-Rutra D.A.” suma de 98.665,15 lei cu titlu de datorie, 2.959,96 de lei taxa de stat, 8,45 de lei cheltuieli poștale și 5.000 de lei cheltuieli de asistență juridică. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 07 septembrie 2020 prin intermediul oficiului poștal, SRL „Lex-Global” a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea parțială a hotărârii din 04 septembrie 2020 a Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani, în partea respingerii acțiunii, cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii. Totodată, a indicat apelanta că motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, le va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

La 01 octombrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, SRL „Auto-Rutra D.A.”, reprezentată de avocatul Stela Sandu, a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea parțială a hotărârii din 04 septembrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, în partea admitere acțiunii, cu emiterea în această parte a unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii. Suplimentar, a solicitat apelanta eșalonarea achitării taxei de stat în legătură cu situația financiară precară. Totodată, a indicat apelanta că motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază apelul, le va prezenta ulterior printr-un apel suplimentar după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 29 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea depusă de SRL „Auto-Rutra D.A.”, reprezentată de avocatul Stela Sandu, privind eșalonarea achitării taxei de stat. Nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Auto-Rutra D.A.”, acordând apelantei termen până la 12 ianuarie 2021, ora 09:00, pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel și anume, să prezinte sau să expedieze în adresa Curții de Apel Bălți apelul motivat și dovada achitării taxei de stat în mărime de 2.219,97 de lei. S-a explicat apelantei că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

Prin încheierea din 29 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Lex-Global”, acordând apelantei termen până la 12 ianuarie 2021, ora 09:00, pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel și anume, să prezinte sau să expedieze în adresa Curții de Apel Bălți apelul motivat și dovada achitării taxei de stat în mărime de 2.952,36 de lei. S-a explicat apelantei că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

Prin încheierea din 12 ianuarie 2021 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, au fost restituite apelurile declarate de SRL „Lex-Global” și SRL „Auto-Rutra D.A.”, reprezentată de avocatul Stela Sandu, din motiv că în termenul stabilit apelantele nu au prezentat Curții de Apel Bălți apelurile motivate și dovezile de achitare a taxei de stat în mărime de 2.219,97 de lei și respectiv de 2.952,36 de lei.

La 09 februarie 2021, SRL „Lex-Global” a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând repunerea în termen a recursului, admiterea acestuia, casarea încheierii din 12 ianuarie 2021 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului SRL „Lex-Global” a indicat că a luat cunoștință cu încheierea contestată la 25 ianuarie 2021.

A menționat recurenta că la 11 ianuarie 2021 prin poștă electronică a depus cerere, solicitând instanței de apel suspendare sau amânarea ședinței privind soluționarea chestiunii referitor la termenul de lichidare a neajunsurilor cererii de apel din motiv că în prezent deține calitatea de creditor chirografar în cadrul procesului de insolvență intentat la cererea debitorului SRL „Auto-Rutra D.A.”, fapt ce rezultă din dispozitivul hotărârii nr. 2i-13/2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni și prin notificarea administratorului autorizat, Vadim Cernei privind înregistrarea cererilor de validare a creanțelor.

Consideră SRL „Lex-Global” că instanța de apel neîntemeiat i-a restituit cererea de apel, or, conform art. 79 alin. (4) din Legea insolvenței, cauzele cu

privire la bunurile din masa debitoare în care debitorul este pârît, iar reclamantul este creditor chirografar și care sunt pendinte la data intentării procedurii de insolvență se suspendă până la reluare de către creditorul chirografar sau până la încetarea procedurii de insolvență. Creditorii chirografari sunt în drept să depună cerere de înaintare a creanțelor în instanța de insolvență. Procedura suspendată poate fi reluată de creditorul chirografar în cazul nevalidării creanțelor în procedura de insolvență.

A notat recurenta că instanța de apel în încheierea contestată nu s-a expus asupra solicitării sale expuse în cererea din 11 ianuarie 2021.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de repunere în termen a recursului urmează a fi respinsă și restituit recursul ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 111 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În acest sens, Colegiul reține că termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond. Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are ca scop disciplinarea

justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice. Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie de asemenea un factor de securitate juridică, conținută în regula de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii (contestate) recurentului și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

Totodată, în conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și *actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire*, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform art. 105 alin. (1) și (5) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea *se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor. Citația sau înștiințarea adresată unei organizații se înmânează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmânează în același mod unui alt angajat, considerându-se recepționată de organizație. Dacă părțile și alți participanți la proces sunt reprezentați de avocați, citațiile și înștiințările se expediază la sediul avocaților, recepționarea înlăturând orice viciu de citare a participanților. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces.*

Din suportul probator prezent la actele cauzei rezultă că prin hotărârea din 04 septembrie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, acțiunea depusă de SRL „Lex-Global” a fost parțial admisă.

La 07 septembrie 2020 prin intermediul oficiului poștal, SRL „Lex-Global” a depus cerere de apel nemotivată și netimbrată împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 29 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Lex-Global”, acordând apelantei termen până la 12 ianuarie 2021, ora 09:00, pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel și anume, să prezinte sau să expedieze în adresa Curții de Apel Bălți apelul motivat și dovada achitării taxei de stat în mărime de 2.952,36 de lei.

Ca urmare, prin încheierea din 12 ianuarie 2021, Curtea de Apel Bălți, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a restituit apelul declarat de SRL „Lex-Global” din motiv că în termenul stabilit, apelanta nu a prezentat Curții de Apel Bălți apelul motivat și dovada de achitare a taxei de stat în mărime de 2.952,36 de lei.

Se reține că la 19 ianuarie 2021 Curtea de Apel Bălți a expediat încheierea din 12 ianuarie 2021, la sediul SRL „Lex-Global” și anume: XXXXX (f.d. 159), care a fost recepționată de către administratorul întreprinderii respective Gaidamașciuc

Liubovi la 21 ianuarie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul poștal de recepție nr. DS3100091020AS (f.d. 160).

La 09 februarie 2021, peste 19 zile, SRL „Lex-Global” a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând repunerea în termen a recursului, admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii din 12 ianuarie 2021 a Curții de Apel Bălți.

Analizând circumstanțele cauzei, raportate la normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că SRL „Lex-Global” a declarat recurs împotriva încheierii din 12 ianuarie 2021 a Curții de Apel Bălți, cu încălcarea evidentă a termenului imperativ de 15 zile de la comunicarea încheierii contestate, prevăzut expres la art. 425 din Codul de procedură civilă, or, termenul-limită de declarare a recursului a expirat la 05 februarie 2021 inclusiv, pe când recursul a fost declarat tocmai la 09 februarie 2021.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din normele legale citate supra rezultă că termenul de declarare a recursului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

Deși SRL „Lex-Global” în cererea de recurs a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, totuși nu a indicat motivele, cu anexarea probelor concludente, ce ar justifica omiterea acestui termen de către ea.

În acest sens nu poate fi reținut argumentul SRL „Lex-Global” invocat în cererea de recurs precum că a luat cunoștință cu încheierea contestată la 25 ianuarie 2021, deoarece vine în contradicție cu actele cauzei, or, cert s-a stabilit că încă la data de 21 ianuarie 2021 administratorul întreprinderii respective, Gaidamașciuc Liubovi, contra semnătură, a recepționat încheierea recurată.

De altfel, SRL „Lex-Global”, începând cu data de *22 ianuarie 2021 – până la 05 februarie 2020 inclusiv (vineri)*, a dispus de suficient timp să-și valorifice, în interiorul termenului legal prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă, dreptul de atac împotriva încheierii din 12 ianuarie 2021 a Curții de Apel Bălți.

Prin urmare, recurenta SRL „Lex-Global” nu a prezentat probe incontestabile ce ar indica aflare ei într-o veritabilă imposibilitate de a efectua actul de procedură.

La caz, se rețin dispozițiile art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care stipulează că, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.

Astfel, ținând cont de faptul că prezentul recurs a fost declarat la 09 februarie 2021, cu încălcarea evidentă a termenului legal prevăzută la art. 425 din Codul de procedură civilă, fără indicarea în sensul art. 116 din Codul de procedură civilă a vreunui motiv justificativ de repunere în termen a recursului și în lipsa probelor concludente în vederea argumentării omiterii termenului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că

cererea de repunere în termen a recursului este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, cu restituirea recursului ca fiind depus în afara termenului legal.

Colegiul reține că respectarea de către părți a termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o cerință de repunere în termen, o justifică prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și art. 425 din Codul de procedură civilă, prin care s-ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate.

Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și *hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic c. Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007, precum și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în cauza Ponomaryov c. Ucrainei, hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008*, unde se notează că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o soluție care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus cu omiterea termenului prevăzut la art. 425 din Codul de procedură civilă, fără justificarea omiterii acestui termen, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respingere cererea depusă de SRL „Lex-Global” privind repunerea în termenul de declarare a recursului și de a restitui recursul declarat de către SRL „Lex-Global” ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Lex-Global” privind repunerea în termenul de declarare a recursului.

Se restituie recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Lex-Global” împotriva încheierii din 12 ianuarie 2021 a Curții de Apel Bălți, ca fiind depus în afara termenului legal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic